

ligt, men alligevel har vi hørt Røster her, der er gaaet i Retning af, at Statens Tilskud burde forøges endnu stærkere. Det finder jeg, vilde være ganske forkert. Selvfølgelig skal Skatteyderne betale Gildet, lige meget, om det er Kommunerne, eller det er Staten, som skal bære de forøgede Udgifter, men jeg tror alligevel, at det Ligningsgrundlag, som Kommunerne bruger, træffer mere den rigtige Skatteevne end det Grundlag, Staten i Øjeblikket er inde paa, idet Statens Indtægter i væsentlig Grad, i alt Fald i en betydelig Grad, hviler paa indirekte Skatter. Derfor mener jeg, det vilde være ganske urigtigt, om man forøgede Statens Tilskud i Forhold til Kommunernes.

Dernæst maa jeg hævde, at Lærerne er nu en Gang Kommunernes Tjenestemænd, og vi maa bestemt forlange, at Kommunernes Indflydelse paa Lærerkaldelsen og Skoleforholdene i deres Helhed ikke formindskes. Skal vi ogsaa paa det Omraade gaa til en Nyordning, maa jeg bestemt kræve, at Kommunernes, Befolkningens Indflydelse forøges i Stedet for at formindskes baade med Hensyn til Lærerkaldelsen og med Hensyn til Ordning af Timeplan o. s. v.

Jeg skal nu tillade mig at fremsætte nogle Bemærkninger om Lovforslaget som Helhed. Man hører ofte paa Møder og i Pressen Udtalelser i Retning af, at de foreslaaede Lønsatser er for smaa, og vi har ogsaa hørt Røster om, at inden Lovforslaget er færdigt fra Rigsdagen, vil man sikkert komme adskilligt højere op. Overfor disse Udtalelser ønsker jeg at sige, at hvad angaar Grundløn og Alderstillæg, er vi i det foreliggende Lovforslag ganske afgjort naaet til Toppen, her kan vi efter min Opfattelse ikke komme højere op. Blicher det alligevel nødvendigt at foretage Forhøjelser paa enkelte Punkter, maa det være med Hensyn til Dyrtidstillæget og Konjunkturtillæget. Jeg skal gerne indrømme, at vore Tjenestemænd i særlig Grad har været Stifbørn under Krigsaarene, det er en Kendsgerning, og de har nu Krav paa en rimelig og rundelig Forhøjelse, den har de fortjent, og den synes jeg ogsaa, de skal have, men paa den anden

Side synes jeg, man heller ikke maa glemme, at Tjenestemændene, ogsaa Lærerne, med Hensyn til deres økonomiske Stilling dog i nogen Grad skal være afhængige af, hvorledes Samfundets Stilling som Helhed er. Der fremkommer her Forhold, som jeg er i høj Grad betænkelig ved. Naar Arbejdslønnen i det frie Erhverv nu har naaet en saadan Højde, som Tilfældet er, og vi gaar til at afstemme Tjenestemændenes Lønninger i Forhold dertil, tror jeg, at en stor Del Mennesker indenfor vort Samfund i Sammenligning hermed bliver meget uheldigt stillet. Jeg forstaar aldeles ikke, hvorledes det mindre Landbrug: Husmændene og, man kan ogsaa godt sige, de smaa Gaardmænd samt de smaa næringsdrivende i Byerne ved egen Evne skal naa op til en Levfod, der svarer til den, som bliver Resultatet af de Lønsatser, man her vil gaa til. Dette maa man ogsaa tage i Betragtning. Der er ingen Tvivl om, at der igen vil komme en Nedgangsperiode; hvornaar den kommer, ved ingen, men at den kommer, er der ingen Tvivl om, og lige saa rigtigt som det nu er, at Tjenestemændene skal have en rimelig og rigelig Løn i Forhold til de gældende Varepriser, lige saa rigtigt er det, at vi forlanger, at naar den Dag kommer, da Priserne igen gaar nedad, skal ogsaa Lønnen gaa ned, saaledes at den svarer til Samfundets Tilstand som Helhed. Det synes jeg, man med Rette maa kunne forlange.

Til Slutning vil jeg gøre opmærksom paa et Forhold, som allerede er omtalt af den ærede foregaaende Taler. Adskillige Mennesker ude i Landet havde i Forbindelse med en Lønreform for Folkeskolens Lærere ganske sikkert ventet et forøget Tilskud til Friskolen. Fra alle Sider er man enig om — og det synes jeg er godt —, at Folkeskolen skal gøres saa god og saa fuldkommen som mulig, og dens Lærere skal have saa rigelig en Løn, at man med Føje kan vente at faa dygtige Lærere til Folkeskolen. Men naar man er enig derom, synes jeg heller ikke, man maa glemme, at der er adskillige, som selv bekoster deres Børns Undervisning, og at disse vil blive væsentlig daarligere stillet,